

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - i. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - ii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - iii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

Diskriminerings- og likestillingsrett

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

JUR1590 - bachelor-emnet på 10 studiepoeng (for studenter på bachelor-nivå, dette emnet kan ikke inngå i en Cand.jur- eller mastergrad.)

Det **kreves** kjennskap til følgende emnder:

- Generell teori om likestillings- og diskrimineringsbegrepet
- De generelle rettskildemessige prinsipper vedrørende forholdet mellom norsk rett, menneskerettighetene og EF-retten.
- Diskrimineringsbegrepets innhold i forhold til de ulike diskrimineringsgrunnlagene, kjønn, etnisitet, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne, herunder direkte og indirekte diskriminering i forhold til menneskerettighetene, EF-retten og norsk rett med hovedvekt på likestillingsloven, arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven.
- Reguleringen på følgende særlige områder: ansettelser, oppsigelser, likelønn, behandlingen av graviditet og omsorg, trakassering, bevisbyrdeprinsippene og nasjonale og internasjonale likestillingsorganenes kompetanse.

- Offentlige myndigheters aktivitetsplikt og adgangen til å forskjellsbehandle for å fremme likestilling.
- Hovedtrekk i diskrimineringsvernets utvikling
- Forholdet mellom kulturelt mangfold, rettslig pluralisme og diskriminering

Reviderte læringskrav for masternivå:

JUS5590 - master-emnet på 10 studiepoeng (for jusstudenter, masterstudenter og jurister)

Det kreves **god forståelse** av :

- Generell teori om likestillings- og diskrimineringsbegrepet
- De generelle rettskildemessige prinsipper vedrørende forholdet mellom norsk rett, menneskerettighetene og EF-retten.
- Diskrimineringsbegrepets innhold i forhold til de ulike diskrimineringsgrunnlagene, kjønn, etnisitet, seksuell orientering og nedsatt funksjonsevne, herunder direkte og indirekte diskriminering i forhold til menneskerettighetene, EF-retten og norsk rett med hovedvekt på likestillingsloven, arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven
- Reguleringen på følgende særlige områder: ansettelse, likelønn, behandlingen av graviditet og omsorg, trakassering, bevisbyrdeprinsippene, reaksjoner og nasjonale og internasjonale likestillingsorganenes kompetanse.
- Offentlige myndigheters aktivitetsplikt og adgangen til å forskjellsbehandle for å fremme likestilling.
- Hovedtrekk i diskrimineringsvernets utvikling.
- Forholdet mellom et individuelt og strukturelt/systemisk diskrimineringsvern.

Det kreves **kjennskap** til:

- Hovedtrekk i diskrimineringsvernets utvikling
- Ulike teoretiske forståelser forholdet mellom forskjellsbehandling, diskriminering og likestilling
- Forholdet mellom ulike virkemidler som et ledd i å bekjempe diskriminering

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

→ **Hovedlitteratur** ca 400 sider.

Generelt om diskriminerings- og likestillingsrett

- **Anne Hellum og Kirsten Ketscher:** "Introduksjon" i Diskriminerings- og likestillingsrett (10 s)
- **Anne Hellum:** "Rettferdighet og frihet. Tove Stang Dahls forfatterskap i et nøtteskall", i PROSA 06/06 2007, ss 17-19.
- **Kvinnekomiteen General Recommendation** No 25 on Article 4, paragraph 1, of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women.

- **Kvinnekomiteen General recommendation** No.28 on the Core obligations of states Parties under Article 2 of the Convention of the Elimination of All Forms of Discrimination against Women.
- **SP-komiteen General Comment** No.28 "Equality of rights between men and women, Article 3.
- **ØSK-komiteen General Comment** No.20 Non-Discrimination in Economic, Social and Cultural Rights, Art.2

Diskriminering på grunn av kjønn, seksualitet, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og alder:

- **Kirsten Ketscher:** "Diskrimineringsforbud- nogle generelle overveielser" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Anne Hellum:** "Kvinnekonvensjonens betydning for det alminnelige kjønnsdiskrimineringsvern" i Hellum og Ketscher i Diskriminerings- og likestillingsrett (25s)
- **Ot.prp. nr. 35** (2004-2005) Om lov om endringer i likestillingsloven, særlig om FNs kvinnekonvensjon s. 67-81.
- **Gurdrun Holgersen:** "Etnisk diskriminering" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Marianne Jenum Hotvedt og Aslak Syse:** "Vern mot diskriminering på grunn av funksjonshemming og alder" i Diskriminerings- og likestillingsrett (25s)

Forholdet mellom diskrimineringsgrunnlagene og mellom diskrimineringsvern og kulturelt mangfold:

- **Kirsten Ketscher:** "Etnisk likebehandling, religionsfrihet og ligestilling mellom kvinner og mænd-set i lyset af Føtex-sagen" i Ugeskrift for Retsvæsen, U.2005B-235 (10 s)
- **Stina Hansteen Solhøy, Vibeke Blaker Strand, Jorunn Økland:** "Rettferdighetens grenser,-religion, kjønn og homofili" i Beatrice Halsaa og Anne Hellum (red.) Rettferdighet, Universitetsforlaget (23s)
- **Anne Hellum:** "Menneskerettigheter, pluralisme, kompleksitet og integrasjon" i Fauchald, Jakhelln og Syse (red.), Festskrift til Carl August Fleischer, (20s)
- **Hege Skjeie:** "Multiple equality claims in the practice of the Norwegian anti- discrimination agencies", (15 s)

Ansettelse/opsigelse, graviditet, deltid, likelønn og pensjon:

- **Elisabeth Vigerust:** "Vern mot graviditetsdiskriminering i arbeidsforhold" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20 s)
- **Helga Karen Aune:** "Deltids- og midlertidige ansattes diskrimineringsvern" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Hege Brækhus:** "Likelønn" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Asbjørn Kjønstad:** "Grunnlovsværn for sosiale rettigheter, særlig enkepensjon", i Socialrettlige utviklinger & utfordringer, Jurist-og Økonomforbundets Forlag (15 s)

Trakassering:

- **Seksuell trakassering:** Ot.prp. nr. 77 (2000-2001) Om lov om endringer i likestillingsloven mv. s. 63-66, 71-77.
- Trakassering på grunn av kjønn: **Ot.prp. nr. 35** (2004-2005) Om lov om endringer i likestillingsloven s. 32-33, 37-42.

Aktivitetsplikt og virkemidler:

- **Anne Hellum:** "Mot et strukturelt diskrimineringsvern – aktivitetsplikt og midlertidige særiltak" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Ronald Craig:** "Systemisk diskriminerings i arbeidslivet og proaktive forpliktelser – et komparativt perspektiv" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)

Håndheving/bevisbyrde/sanksjoner

- **Mary-Ann Hedlund:** "Bevisbyrde" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- **Mary-Ann Hedlund:** "Brudd på diskrimineringsforbud - reaksjoner" i Diskriminerings- og likestillingsrett (20s)
- Håndheving av EØS-avtalen. <http://eftasurv/int...>(5 s)

Regelverk- og sakssamling

Det finnes også et kompendium med regelverk og sakssamling (Del 1 og 2) utgitt på UNIPUB. Dette er godkjent hjelpemiddel til eksamen.

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

Pensum ble revidert høsten 2011. Ingen revisjon.

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	ja
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	ja
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Fyll ut

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - iv. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - v. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - vi. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

Helserett

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

Det kreves **kjennskap til** følgende emner:

- Rettighetsbegrepet, kravet til forsvarlighet og rettssikkerhetsvurderinger i helseretten
- Rettskildesituasjonen i helseretten
- Regler om tildeling av helsetjenester
- Pasienters rettsstilling
- Helsepersonells rettsstilling
- Helsepersonells ansvar og plikter
- Helsevesenets organisasjon og arbeidsmåte
- Ledelse og styring av helsevesenet
- Klage og tilsynsordninger i helsesektoren
- Pasientrettighetenes framvekst
- Hovedsynspunkter i helsepolitikken

- Kjønnsperspektiv på helseretten
- Grensene mellom frivillighet og tvang i helsesektoren

Reviderte læringskrav for masternivå:

Læringskrav for JUS5550 - master-emnet på 10 studiepoeng (for jusstudenter, masterstudenter og jurister)

Det kreves **god forståelse** av følgende emner:

- Rettighetsbegrepet, kravet til forsvarlighet og rettssikkerhetsvurderinger i helseretten
- Rettskildesituasjonen i helseretten
- Regler om tildeling av helsetjenester
- Pasienters rettsstilling
- Helsepersonells rettsstilling
- Reglene om bruk av tvang i psykisk helsevern og ved somatiske sykdomstilstander
-

Det kreves **kjennskap** til følgende emner:

- Helsepersonells ansvar og plikter
- Helsevesenets organisasjon og arbeidsmåte
- Ledelse og styring av helsevesenet
- Klage og tilsynsordninger i helsesektoren
- Pasientrettighetenes framvekst
- Hovedsynspunkter i helsepolitikken
- Kjønnsperspektiv på helseretten
- Regler om tvang i smittevernloven
- Regler om bruk av tvang overfor rusmiddelmissbrukere

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (400 sider):

Innføringslitteratur

Kjønstad, Asbjørn: Helserett. Pasienters og helsearbeideres rettsstilling, 2.utg., Gyldendal Akademisk 2007 s. 69-140 om pasientrettighetenes framvekst.

Hovedlitteratur

Kjønstad, Asbjørn: Helserett. Pasienters og helsearbeideres rettsstilling, 2.utg., Gyldendal Akademisk 2007 s. 21-67, 141-155, 173-216, 225-234, 271-298 og 313-339.

Syse, Aslak: Pasientrettighetsloven, 3. utg. Gyldendal Akademisk 2009 s.243-413 og s.435-473.

Lov- og domssamlinger

Syse, Aslak (red): Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2012-2013, Gyldendal Akademisk 2012 (og senere utgaver).

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse: Velferdsrett III: Doms- og materialsamling, Gyldendal Akademisk 4. utg.2004.

Revidert litteraturliste for masternivå (600 sider):

Denne litteraturlisten gjelder studenter som tar emnet på masternivå.

Hovedlitteraturen: rett under 600 s.

Litteratur

Innføringslitteratur

Kjønstad, Asbjørn: Helserett. Pasienters og helsearbeideres rettsstilling, 2.utg., Gyldendal Akademisk 2007 s. 69-140 om pasientrettighetenes fremvekst.

Hovedlitteratur

Kjønstad, Asbjørn: Helserett. Pasienters og helsearbeideres rettsstilling, 2.utg., Gyldendal Akademisk 2007 s. 21-67 og 141-357.

Syse, Aslak: Pasientrettighetsloven, 3. utg. Gyldendal Akademisk 2009 s.243-413 og s.435-473.

Syse, Aslak: Lov om psykisk helsevern med kommentarer, 2. utg. Gyldendal Akademisk 2007 s. 66-144, s. 158-172, s. 181-198 og s. 255-279.

Støttelitteratur

Halvorsen, Marit: Rettslig grunnlag for medisinsk behandling, Fagbokforlaget 1998.

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse (red.): Helseprioriteringer og pasientrettigheter, Ad Notam Gyldendal, 1992, artiklene til Aslak Syse (s. 9-36), Torunn Sørheim, Anne Hellum og Marit Halvorsen (s. 95-141).

Om helsebegrepet i et historisk, antropologisk, globalt og kvinnerettslig perspektiv.

Syse, Aslak, Reidun Førde og Olav H. Førde (red.): Medisinske feil, Gyldendal Akademisk 2000.

Warberg, Lasse: Norsk helserett, 2. utg. Universitetsforlaget 2011.

Aasen, Henriette Sinding: Pasientens rett til selvbestemmelse ved medisinsk behandling, 2. utg. Bergen, Fagbokforlaget 2000

Lov- og domssamlinger

Syse, Aslak (red): Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2012-2013, Gyldendal Akademisk 2012 (og senere utgaver).

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse: Velferdsrett III: Doms- og materialsamling, Gyldendal Akademisk 4. utg.2004.

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Ulike teorioppgaver om tas fra MA pensum	Ja
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	Ja

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - vii. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - viii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - ix. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

International Commercial Law Jus 5230/1230

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

→ Bachelorfaget vil omfatte hvilke kilder som regulerer internasjonale kontrakter, disse kildenes forhold til nasjonal rett, lovvalsregler og hvordan alt dette implementeres i voldgift.

Bachelorfaget vil ikke omfatte den komparativrettslige delen som analyserer hvordan forskjellige faser i kontrakten blir påvirket av bakgrunnsretten i en rekke forskjellige land

Reviderte læringskrav for masternivå:

→ Masterfaget vil omfatte alt det ovennevnte, inkludert også den komparativrettslige delen.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

→ Uten den komparativrettslige delen blir litteraturlisten 160 sider kortere for bachelorfaget, til sammen 350 sider pluss material som brukes i casestudies.

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

→ 500 sider pluss material som brukes i casestudies.

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Forskjellige teorioppgaver

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - x. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xi. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

International Constitutional Law and Democracy, JUR5560

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå: Pensum for bachelor er allerede på 393 sider

→

Reviderte læringskrav for masternivå: Pensum for master er på ca.512 sider

→

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider): Ikke behov for revisjon.

→

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig): Ikke behov for revisjon.

→

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	x
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Fyll ut

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - xiii. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xiv. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xv. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

International Environmental Law JUS5520

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

→ This course offers a broad introduction to international environmental law. This field of law is developing rapidly and is getting increasingly complex. The course provides the student with a good understanding and updated knowledge of the most important issues of the international law related to environmental protection. In its introductory parts it treats such general issues as the development of international environmental law, sources and general principles of international environmental law, general rights and obligations of states, and common issues of compliance and implementation. Thereafter follows a thorough examination of such topics as atmospheric pollution and climate change, the law of the sea and protection of the marine environment, protection of species and biological diversity including marine living resources, and international trade and environmental protection. Relevant cases will be presented at appropriate times during the course for analysis and discussion.

Reviderte læringskrav for masternivå:

→ This course offers a broad introduction to international environmental law. This field of law is developing rapidly and is getting increasingly complex. The course provides the student with a thorough understanding and updated knowledge of the most important issues of the international law related to environmental protection. In its introductory parts it treats such general issues as the development of international

environmental law, sources and general principles of international environmental law, general rights and obligations of states, and common issues of compliance and implementation. Thereafter follows a thorough examination of such topics as atmospheric pollution and climate change, the law of the sea and protection of the marine environment, protection of species and biological diversity including marine living resources, and international trade and environmental protection. Relevant cases will be presented at appropriate times during the course for analysis and discussion. Students are expected to independently analyse the existing treaty frameworks as well as customary international law for its sufficiency to ensure effective environmental protection. Moreover, students are expected to identify cross-cutting issues between the various environmental regimes, as well as interlinkages and conflicts between environmental protection and other areas of international law. Students will also gain a good understanding of human rights aspects of environmental protection and be able to discuss arguments for an independent human right to a clean environment.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

→ Ulrich Beyerlein and Thilo Marauhn "International Environmental Law, Hart, 2011

Pages: 1-83, 115-209, 391-405, 423-437, 439-447

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

→ Ulrich Beyerlein and Thilo Marauhn "International Environmental Law, Hart, 2011

Pages: 1-83, 115-209, 391-405, 423-437, 439-447

Pluss pages: 227-239, 241-313, 315-386, 411-419 (=hele boken på 444 sider)

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	x
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	x
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Fyll ut

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler¹
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - xvi. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xvii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xviii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet: JUR1981 og JUS5981

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

→**Læringskrav:**

Det kreves god forståelse av følgende emner:

- Skattestrukturen (dvs. de ulike skatter som utskrives på inntekt, herunder trygdeavgiften, og hvilke skattesatser som gjelder for disse).
- Skattesubjektene, herunder familiebeskatningen og de sentrale regler om skattlegging av selskaper og selskapsdeltakere.
- Reglene om skattepliktig alminnelig inntekt av fordeler vunnet ved arbeid, kapital og virksomhet.
- Fradragsrett for utgifter knyttet til slik inntekt.
- Fradragsrett for gjeldsrenter og andre finansutgifter.

¹ Jeg mener fakultetet bør gi noen generelle retningslinjer her. Hvis det skal være forskjell i læringsnivået mellom MA- og BA-nivået, må vel BA-faget bare stille krav om "forståelse". I forlengelsen av det oppstår spørsmålet om dette generelt er læringkravet for fagene de første tre årene (for det kan jo ikke være noen grunn til at læringsnivået i valgemnene tredje år skal være lavere enn i de obligatoriske emnene samme år)? Jeg har på denne bakgrunn kviet meg for å sette læringskravet på BA-faget til "forståelse".

- Kapitalgevinster og -tap.
 - Tidfestingsregler
 - Reglene om skattepliktig personinntekt
- ²- Rettkildene i skatteretten, herunder om omgåelsesproblemet i skatteretten.
- Den som har studert faget, skal være i stand til å analysere kompliserte rettsspørsmål og ta begrunnet standpunkt til konkrete rettsspørsmål innenfor rettsområdet samt å formidle fagstoffet systematisk. Studenten skal også kunne reflektere rettspolitisk over skatterettslige og skattepolitiske problemstillinger. Og ikke minst skal studenten være i stand til å se og kunne formidle hvordan skatteregler og skatterettslige problemstillinger kan virke inn på privatrettslige problemstillinger og privatrettslige handlingsvalg.³

Reviderte læringskrav for masternivå:

→Det kreves god forståelse av følgende emner:

- Skattestrukturen (dvs. de ulike skatter som utskrives på inntekt, herunder trygdeavgiften, og hvilke skattesatser som gjelder for disse).
- Skattesubjektene, herunder familiebeskatningen og de sentrale regler om skattlegging av selskaper og selskapsdeltakere.
- Reglene om skattepliktig alminnelig inntekt av fordeler vunnet ved arbeid, kapital og virksomhet.
- Fradragrett for utgifter knyttet til slik inntekt.
- Fradragrett for gjeldsrenter og andre finansutgifter.
- Kapitalgevinster og -tap.
- Tidfestingsregler
- Reglene om skattepliktig personinntekt
- Sentrale problemstillinger om inntektsskatt og arveavgift i forbindelse med generasjonsskifte i familieforetak.
- Rettkildene i skatteretten, herunder om omgåelsesproblemet i skatteretten.
- Den som har studert faget, skal være i stand til å analysere kompliserte rettsspørsmål og ta begrunnet standpunkt til konkrete rettsspørsmål innenfor rettsområdet samt å formidle fagstoffet systematisk. Studenten skal også kunne reflektere rettspolitisk over skatterettslige og skattepolitiske problemstillinger. Og ikke minst skal studenten være i stand til å se og kunne formidle hvordan skatteregler og skatterettslige problemstillinger kan virke inn på privatrettslige problemstillinger og privatrettslige handlingsvalg.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

→**Innføringslitteratur:**

Aarbakke, Magnus: Skatterett, i Kåre Lilleholt (utg.): Knophs oversikt over Norges rett, 12. utgave 2003, s. 701-20.

² Det er en feil at denne formuleringen er kommet med her.

³ Også her mener jeg fakultetet bør gi noen generelle retningslinjer. Hva studentene skal klare etter hhv. BA- og MA-fag, må jo gjennomgående være det samme i alle fag. Det er veldig vanskelig å lage meningsfylte formuleringer om dette, og jeg har i første omgang gitt opp å beskrive dette ulikt for de to fagene.

Hovedlitteratur:

Zimmer, Frederik: Lærebok i skatterett, 6. utgave 2009. Stoff som er satt med petit, omfattes ikke av lærestoffet. Boken dekker læringskravene godt. En del av det stoffet som er satt med petit og således ikke hører med til lærestoffet, vil likevel være nyttig lesning som bakgrunnsstoff, supplering osv. ⁴

Støttelitteratur:

Brudvik, Arthur J.: Skatterett for næringsdrivende, 34. utgave 2011, eller senere utgaver.

Brudvik, Arthur J. m.fl.: Skattelovkommentaren 2003/04, 2004.

Gjems-Onstad, Ole: Norsk bedriftsskatterett, 7. utg. 2008. **Zimmer, Frederik (red.):** Bedrift, selskap og skatt, 5. utg. 2010.

Skattedirektoratet (utg.): Lignings-ABC 2010/11 og senere utgaver.

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

→Innføringslitteratur:

Aarbakke, Magnus: Skatterett, i Kåre Lilleholt (utg.): Knophs oversikt over Norges rett, 12. utgave 2003, s. 701-20.

Hovedlitteratur:

Zimmer, Frederik: Lærebok i skatterett, 6. utgave 2009. ⁵

Zimmer, Frederik (red.): **Bedrift, selskap og skatt, kap. 30 Arv og generasjonsskifte (s. 685-721)**⁶

Støttelitteratur:

Brudvik, Arthur J.: Skatterett for næringsdrivende, 34. utgave 2011, eller senere utgaver.

Brudvik, Arthur J. m.fl.: Skattelovkommentaren 2003/04, 2004.

Gjems-Onstad, Ole: Norsk bedriftsskatterett, 7. utg. 2008. **Zimmer, Frederik (red.):** Bedrift, selskap og skatt, 5. utg. 2010.

Skattedirektoratet (utg.): Lignings-ABC 2010/11 og senere utgaver.

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	

⁴ Boken er på temmelig nøyaktig 400 tekstsider. En god del er satt med petit. Hvor mye dette utgjør, har jeg ikke gjort noe forsøk på å telle opp, men anslagsvis kan det antas å være ca 100 sider. Det er tett stoff og få dødpunkter i boken, så jeg er ikke bekymret for at faget er for lite.

⁵ Det foreslås nå at klausuleringen av petitstoff tas ut i MA-faget. Dette må vedtas av rette vedkommende.

⁶ Tekst i læreboken utgjør temmelig nøyaktig 400 tekstsider, samlet utgjør lærestoffet da 436 sider. Dette er noe under sidenormen. Men en god del i læreboken er i petit (og utgjør derfor mer tekst enn sideantallet tilsier), og stoffet i Bedrift,, selskap og skatt innebærer at studentene må sette seg innhovedtrekkene i en ny skatteforem: arveavgift; se dessuten kommentar i forrige fotnote. Lærestoffet er der emm omfattende nok.

Lærestoffet fra Bedrift, selskap og skatt skulle allerede vært inne, men har ved en feil fra min side ikke kommet med. Rette vedkommende bes vedta at dette hører med til lærestoffet.

Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Jeg synes det har lite for seg å ta stilling til dette nå og en gang for alle. Dette må kunne variere fra semester til semester . Alle de anførte metodene, og flere, anses aktuelle.

27. mars 2012

Frederik Zimmer

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - xix. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xx. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xxi. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet: JUS5730/JUR1730 International Humanitarian Law

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

→ Hittil har læringskravene på kurset vært utformet likt for BA- og MA-studenter, slik at differensiering har skjedd i litteraturlisten, som er mer omfattende for MA-studentene. Jeg mener at det i dette ligger en implisitt differensiering også i læringskravene, siden BA-studentenes krav er basert på en "oversiktsbok" mens MA-studentenes litteratur inneholder betydelig flere detaljer. Jeg er litt motvillig til å differensiere mellom BA- og MA-studenter mht hvilke emner som dekkes, siden alle emnene dekkes av begge litteraturlistene, mens differensieringen går på detaljnivået. Da er det vel mer naturlig å skille mellom BA- og MA-studentene i de begrepene som benyttes, jf. veiledningen for gjennomføring av kvalifikasjonsrammeverket. MA-studentenes læringskrav kan utformes med sterkere ord ("forståelse", "analysere") enn BA-studentenes krav ("kjenne til", "gjengi"). Slik differensiert ordbruk kan lett gjennomføres for kunnskapskrav og ferdighetskrav, mens de generelle kompetansekravene i større grad bør være like. Alternativet er å spesifisere klarere i læringskravene hvilke detaljer studentene skal kunne, men da blir læringskravene nokså omstendelige. Min foretrukne løsning er altså å skille på dybde ved å kreve av BA-studentene at de skal ha kunnskap om

sentrale regler om læringskravenes konkrete emner, mens MA-studentene skal ha kunnskap om detaljer i regelverket og være i stand til å gi reglene en kritisk vurdering.

Reviderte læringskrav for masternivå:

→Jeg ønsker egentlig ikke å revidere disse, siden jeg mener at revidering for dette kurset må skje på BA-nivå. Min foretrukne løsning ovenfor vil imidlertid forutsette en viss endring i språkbruken. Jeg viser til kommentaren over.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

→ Nåværende læringskrav er allerede differensiert slik at de samsvarer med normen for BA- og MA-nivå, så jeg tror ikke ny revidering er nødvendig.

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

→Se over.

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	X
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Fyll ut

Kommentar til eksamen: I søknad om ekstra undervisningstimer foreslo jeg at eksamen kunne utformes slik at MA-studentene og BA-studentene fikk noen felles spørsmål, mens MA-studentene fikk ett (eller noen) spørsmål i tillegg fra den delen av pensum som BA-studentene ikke har. Jeg forstår ut fra de retningslinjene vi nå har mottatt at dette vil være en akseptabel differensiering, og jeg ville sette stor pris på tilbakemelding dersom dette ikke er tilfelle. Alternativet er vel at alle spørsmål utformes forskjellige, og jeg synes ikke uten videre at det nødvendigvis vil være hensiktsmessig.

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - xxii. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xxiii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xxiv. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet: **Petroleumskontrakter (dynamisk kontraktsrett)**

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

Det kreves **kjennskap til** følgende emner:

Sentrale trekk av komplekse tilvirkningskontrakter, med hovedvekt på reguleringen i Norsk Fabrikasjonskontrakt 2005 (NF 05) av

- endringsarbeider og bruken av endringsreglene i andre tilfeller av endrede kontraktsforutsetninger,
- fremdrift i arbeidet,
- mislighold og misligholdssanksjoner,
- vilkårene for og virkningene av levering av kontraktsgjenstanden, samt
- kontraktsreguleringen av underleveranser og selskapets leveranser.
- Organisering og kontraktsmønstre i petroleumsvirksomheten,
- rettskildene, herunder bakgrunnsretten, ved tolkingen av petroleumskontrakter,
- anskaffelser og anbud i petroleumsvirksomheten.

Reviderte læringskrav for masternivå:

Det kreves **god forståelse** av følgende emner:

Sentrale trekk av komplekse tilvirkningskontrakter, med hovedvekt på reguleringen i Norsk Fabrikasjonskontrakt 2005 (NF 05) av

- endringsarbeider og bruken av endringsreglene i andre tilfeller av endrede kontraktsforutsetninger,
- fremdrift i arbeidet,
- mislighold og misligholdssanksjoner,
- partenes innbyrdes ansvar for skade voldt den annen eller tredjemann samt forsikringsreguleringen av denne risikoen,
- vilkårene for og virkningene av levering av kontraktsgjenstanden, samt
- kontraktsreguleringen av underleveranser og selskapets leveranser.

Det kreves **kjennskap til** følgende emner:

- Organisering og kontraktsmønstre i petroleumsvirksomheten,
- rettskildene, herunder bakgrunnsretten, ved tolkingen av petroleumskontrakter,
- anskaffelser og anbud i petroleumsvirksomheten.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

1) Kompendium i petroleumskontrakter Oslo 2012

2) Knut Kaasen: Petroleumskontrakter. Med kommentar til NF 05 og NTK 05 (Oslo 2006) del III – VI og del VIII, unntatt s. 255-267, 331-411, 465-485, 503-549, 670-687 og 760-819.

Samlet utgjør dette ca. 425 sider. Dette mener jeg er forsvarlig i lys av læringskravene og at det i pensumangivelsen er inntatt følgende:

”Fremstillingen [i Kaasen] faller i to kategorier: Sammenfatninger og kommentarer. De seks sammenfattende avsnittene (vel 170 sider) fremstiller de sentrale deler av kontrakten, nemlig reguleringen av fremdrift, endringer, levering, mislighold, force majeure og ansvar/forsikring. Disse avsnittene er sentrale innen læringskravene. Kommentarene til de enkelte bestemmelser i NF 05 og NTK 05 går jevnt over noe lenger i detalj enn læringskravene forutsetter. Men de gir nødvendig og nyttig supplement til forståelsen av de sammenfattende avsnittene.”

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider) (frivillig):

1) Kompendium i petroleumskontrakter Oslo 2012

2) Knut Kaasen: Petroleumskontrakter. Med kommentar til NF 05 og NTK 05 (Oslo 2006) del III - IX.

Samlet utgjør dette ca. 640 sider. Dette mener jeg er forsvarlig i lys av læringskravene og at det i pensumangivelsen er inntatt følgende:

"Fremstillingen [i Kaasen] faller i to kategorier: Sammenfatninger og kommentarer. De seks sammenfattende avsnittene (vel 170 sider) fremstiller de sentrale deler av kontrakten, nemlig reguleringen av fremdrift, endringer, levering, mislighold, force majeure og ansvar/forsikring. Disse avsnittene er sentrale innen læringskravene. Kommentarene til de enkelte bestemmelser i NF 05 og NTK 05 går jevnt over noe lenger i detalj enn læringskravene forutsetter. Men de gir nødvendig og nyttig supplement til forståelsen av de sammenfattende avsnittene."

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	x
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Hvis det formelt er mulig, vil jeg i løpet av kurset gi masterstudentene en obligatorisk oppgave, som må være bestått for at de skal kunne få eksamen i emnet.

Generelt

Det er et stort praktisk behov for å tilby emnet både på BA- og MA-nivå.

BA-emnet egner seg for masterstudenter som ønsker å utdype kontraktsfaget på 3. studieår. Emnet er dessuten sterkt etterspurt av praktikere (typisk med bakgrunn i ingeniør- eller økonomifag) som arbeider innen større offshore- og onshoreprosjekter og trenger dypere innsikt i kontraktsverktøyet. Disse studentene beriker studiemiljøet ved å bringe inn praktiske aspekter i undervisningen.

MA-emnet egner seg for viderekomne studenter fordi det gir rom for et dypere studium i komplekse kontraktsmekanismer enn de fleste har grunnlag for parallelt med studiet av den obligatoriske kontraktsretten på 3. studieår.

3.4.12

Knut Kaasen

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - xxv. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - xxvi. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - xxvii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

Women's Law and Human Rights

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

Achievement requirements for bachelor's level (10 credits):

A **general understanding** of the following topics that are dealt with in the course literature:

- The concept of equality and non-discrimination (direct, indirect, systemic and multiple) embedded in the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and related instruments such as the Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the Covenant on Civil and Political Rights, the European Convention on Human Rights, the European Union (?) Treaty and The African Charter on Human and People's Rights.
- The right to equality and non-discrimination in relation to employment, reproductive health, land, water and sanitation.
- Women's right to protection against violence in the public and private domain under CEDAW and the Rome statute establishing the International Criminal Court..

- Sources and principles of the interpretation of human rights.
- The implementation and monitoring of the Women's Convention. The composition and competence of the CEDAW Committee, its strengths and weaknesses.
- Legal, social and cultural processes of transformation of human rights at national and local level.
- Socio-legal theory on the relationship between human rights, gender, multiculturalism and legal pluralism.

Reviderte læringskrav for masternivå:

Achievement requirements for master's level (10 credits):

A **thorough understanding** of the following topics dealt with in the course literature:

- The concept of equality and non-discrimination (direct, indirect, systemic and multiple) embedded in the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women and related instruments such as the Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the Covenant on Civil and Political Rights, the European Convention on Human Rights, the European Union Treaty and The African Charter on Human and People's Rights.
- The right to equality and non-discrimination in relation to employment, reproductive health, land, water and sanitation.
- Women's right to protection against violence in the public and private domain under CEDAW and the Rome statute establishing the international court.
- Sources and principles of the interpretation of human rights.
- The implementation and monitoring of the Women's Convention. The composition and competence of the CEDAW Committee, its strengths and weaknesses.
- Legal, social and cultural processes of transformation of human rights at national and local level.
- Socio-legal theory on the relationship between human rights, gender, multiculturalism and legal pluralism.

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall 400 sider):

The concept of gender equality and non-discrimination in international law

Fredman, Sandra (2003): "Beyond the Dichotomy of Formal and Substantive Equality: Toward a New Definition of Equal Rights", in *Temporary Special Measures. Accelerating de facto Equality of Women under Article 4(1) UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*, Ineke Boerefijn, Fons Coomans, Jenny Goldschmidt, Rikki Holtmaat and Ria Wolleswinke (eds.). Intersentia, pp 111-118 (17 pages) **C**

Fredman, Sandra (2009): "Positive rights and positive duties : Addressing Intersectionality", in *European Union Non-Discrimination Law. Comparative Perspectives on Multidimensional Equality Law*, Dagmar Shieck and Victoria Chege (eds.). Routledge, pp 74-87 (13 pages) **C**

Rehman, Javaid (2010): "The rights of women", in *International Human Rights Law*. Pearson, pp 511-53 (42 pages) **C**

Jurisprudence of Human Rights Treaty Bodies:

CEDAW General Recommendation No. 28, on the core obligations of States parties under article 2 of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/comments.htm>

CEDAW General Recommendation No. 25, Article 4,1. Temporary Special Measures. <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/comments.htm>

CESCR Committee General Comment 20, Non-Discrimination in Economic, Social and Cultural Rights (art 2, para 2) <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/>

Human Rights Committee General Comment No. 28 "Equality of rights between men and women", Article 3" <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/comments.htm>

Work and Care in Equality and non-discrimination law

Ketscher, Kirsten (2011): "From Marriage Contract to Labour Contract: Effects on Care Duties and Care Rights", in *Responsible Selves. Women in the Nordic Legal Culture*, Kevat Nousianen (ed.). Dartmouth: Ashgate. (20 pages) **C**

Stewart, Ann (2011): "Disability Discrimination by Association: A Case of the Double Yes?", in *Social and Legal Studies*, 1-18 (17 pages) **B**

Equality, religion and culture

Ali, Shaheen Sardar: *Overlapping Discursive Terrains of Culture, Law and Women's Rights: An exploratory Study on Legal Pluralism at Play in Pakistan*. (10 pages)

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1496330

Banda, Fareda and Christine Chinkin (2004): *Gender, minorities and indigenous peoples*. Minority Rights Group International, London, UK. (30 pages) <http://www.minorityrights.org/987/reports/gender-minorities-and-indigenous-peoples.html>

Raday, Frances : "Traditionalist Religious and Cultural Challenges – International and Constitutional Human Rights Responses", in *Israel Law Review* Vol. 41, pp 596-634 (38 pages) **B**

Protection against violence

Byrnes, Andrew and Eleanor Bath: *Violence against Women, the Obligation of Due Diligence, and the Optional Protocol to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women – recent Developments* - (9 pages) <http://hrjr.oxfordjournals.org/content/8/3/517.full>

CEDAW General Recommendation No. 19 <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/comments.htm>

Social and Economic Rights – health, land, water and sanitation

Fredman, Sandra (2009): "Engendering Socio-economic Rights" in *South African Journal of Human Rights* 25, 410-441 (21 pages) **C**

Health, reproduction and sexuality:

CEDAW Committee General Recommendation 24. Women and Health article 12 <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/comments.htm>

Cook, Rebecca and Charles G. Ngwena (2006): "Women's access to health care", in *International Journal of Gynecology and Obstetrics* 94, 216-225 (9 pages) **B**

Cook, Rebecca and Bernard M. Dickens (2009): "From Reproductive Choice to Reproductive Justice", in *International Journal of Gynecology and Obstetrics* 106, 106-109 (3 pages) **B**

Cook, Rebecca, J. Erdman and B. Dickens (2007): "Respecting adolescents' confidentiality and reproductive and sexual choices", in *International Journal of Gynecology and Obstetrics* 98, 182-187 (5 pages) **B**

Stewart, Julie: "I can't go to School Today", in *Paths are Made by Walking. Human Rights Intersecting Plural Legalities and Gendered Realities*, Hellum et al (eds. Weaver Press. (25 pages) **C**

The Right to Livelihood, Land and Water:

CESCR Committee General Recommendation 15. The right to water (article 11 and

12) <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/>

Hellum, Anne: "The Indivisibility of Water, Land and Food" in *Local, National and Human Rights Law: The Case of Women's Gardens in Mhondoro, Zimbabwe*, in *Food and Human Rights in Development Vol.II*, Wenche Barth Eide and Uwe Kracht (eds), Intersentia. (20 pages)

Ikdahl, Ingunn with A. Hellum, R. Kårhus and T. A. Benjaminsen (2005): "Women's Land Rights, A Human Rights Based Approach", in *Human Rights, Formalisation and Women's Land Rights in Southern and Eastern Africa. Studies in Women's Law No. 57*, University of Oslo, pp 14-29 (15 pages) <http://www.jus.uio.no/ior/forskning/omrader/kvinnerett/publikasjoner/skriftserien/dokumenter/noradrapport.pdf>

Ikdahl, Ingunn (2007): "Go Home and Clear the Conflict. Human Rights Perspectives on Gender and Land in Tanzania", in *Women's Land Rights and Privatization in Eastern Africa*. Birgit Englert and Elizabeth Daley (eds), James Curry, pp 40-61 (21 pages) **C**

Translating international law into national and local norms and practices

Griffiths, Anne: "Legal pluralism", in *An Introduction to Law and Social Theory* R. Banakar and M. Travers (eds.). Oxford: Hart Publishing, 289–310. (21 pages) **C**

Hellum, Anne and Farhat Taj (2011): "Taking what law where and to whom" in *From Transnational Relations to Transnational Laws: Northern European Laws at the Cross Roads*. Anne Hellum, Shaheen Sardar Ali and Anne Griffiths (eds.), Ashgate, pp 93-117 (17 pages) **C**

Levitt, P. and Sally Engle Merry (2009): "Vernacularization on the Ground: Local Uses of Global Women's Rights in Peru, China, India and the United States" in *Global Networks*_ 9,4 p.441–461 (20 pages) **B**
→

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	
Forskjellige eksamensformer	
Annet	Fyll ut

STEIN EVJU

Professor i arbeidsrett, Universitetet i Oslo
Honorær professor, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

Kontor:
Institutt for privatrett
Universitetet i Oslo
Postboks 6706 St. Olavs pl.
0130 OSLO

Privat:
Stertebakke 4 B
3612 KONGSBERG

Besøksadresse: St. Olavs gate 23^{III}

Tlf.: 22 85 93 25
Fax: 22 85 97 20
E-post: stein.evju@jus.uio.no

Tlf.: 32 98 52 99
Mobil: 909 82 695
E-post: stein@evju.co

Studiedekan Kirsten Sandberg

v/Marius Fuglum

11. april 2012

Deres ref.: e-post 21.03.2012

Min ref.: AR-fag 12/005

«SANERING AV VALGEMNER»

Jeg viser til oversendelsen om dette i e-post fra Marius Fuglum 21. mars d.å.

Vedlagt følger «Svarskjema for valgmemner på bachelor- og masternivå» og «Svarskjema revidering av valgmemner» for JUS5511/JUS1511 og de samme for JUS5512/JUS1512.

Sett under ett er vel arbeidsrettsfagene blandt de største ved fakultetet målt i antall studenter/avlagte eksamener. Det er markert forskjell mellom individuell del, JUS5511, og kollektiv del, JUS5512. Det har nok mest å gjøre med at 5511 av historiske årsaker (det var 2. halvdel av faget) er høstfag. Tabellen nedenfor viser hvor mange som har møtt til eksamen i de ulike delemnene, og hvor stor prosentvis andel av de oppmeldte det er som har møtt.

Gjennomsnitt Eksamensmøtte

2006-2008 pr. år

Alle emner **86,5**

Fra 2008 H	Antall	Prosent
-------------------	---------------	----------------

per semester

Delfag 1511/5511	51,8	62,7
------------------	-------------	-------------

Delfag 1512/5512	45,0	49,3
------------------	-------------	-------------

Møtte Master

Delfag 5511	122,8	82,4
-------------	--------------	-------------

Delfag 5512	22,7	60,4
-------------	-------------	-------------

I svarskjemaene ad revidering av valgmemner har jeg meget kort pekt på den satsningen som er gjort ved fakultetet med finansiering over statsbudsjettet av et program for arbeidsrettslig

fagutvikling, som løper tom. 2017. Hvis det er behov for ytterligere opplysninger om dette, står jeg selvsagt til rådighet.

Jeg har også pekt på at jeg har fremmet et profilforslag med arbeidsrett som kjerne, i to omganger. Så vidt jeg har forstått ligger dette fortsatt i PMR sammen med øvrige forslag om valgmenprofiler fra H 2012.

Når det gjelder forskningsbasis og kompetanse, peker jeg på at IfP fra august d.å. får en ny førsteamanuensis med arbeidsrett som spesialfelt og med en bakgrunn som vil gjøre ham umiddelbart egnet til å undervise i internasjonal og komparativ arbeidsrett. Han har vært kursansvarlig for et lignende kurs ved Lunds universitet allerede. I tillegg får Arbeidsrettsgruppen en fakultetsansatt postdoktor med EU-arbeidsrett som speciale, og vi har 5-6 ph.d.-stipendiater.

Jeg er så fri å ta det for gitt at det ikke vil være tale om å slette noe av arbeidsrettsemnene fra fakultetets liste over valgmenner som fortsatt skal tilbys. Det bør tvert imot være i alles interesse å styrke arbeidsrettsfagene for bedre å kunne ivareta de ambisjonene som ligger i det fagutviklingsprogrammet jeg har pekt på ovenfor. Programmet er et klart uttrykk for det betydelige samfunnsmessige behov det er for faget, og for den samfunnsmessige betydning det har.

Med hilsen

Stein Evju (s)

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - i. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - ii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - iii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

JUS5511 Arbeidsrett – den individuelle del (MA)
Med JUS1511 (BA)

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

Læringskrav for JUR1511 - bachelor-emnet på 10 studiepoeng

Det kreves **kjennskap til og forståelse av:**

- Samspillet mellom lov, tariffavtale og arbeidsavtale for reguleringen av individuelle arbeidsforhold
- Lovgivningens regler om stillingsvern og ikke-diskriminering

Det kreves **kjennskap til:**

- Rettsreglene om ansettelse, lønn, arbeidstid, permisjoner og ferie.
- Reglene om inn- og utleie av arbeidskraft
- Reglene om arbeidsmiljø og arbeidstilsyn

JUS5511 Arbeidsrett – den individuelle del

Reviderte læringskrav for masternivå:

Læringskrav for JUS5511 - master-emnet på 10 studiepoeng

Det kreves **god kjennskap til og god forståelse av:**

- Reguleringsformene for individuelle arbeidsavtaleforhold og samspillet mellom tariffavtaler og arbeidsavtaler.
- Lovgivningens regler om ikke-diskriminering, stillingsvern og overføring av virksomhet

Det kreves **kjennskap til og forståelse av:**

- Rettsreglene om ansettelse og inn- og utleie av arbeidskraft
- Rettsreglene arbeidstid, permisjoner og ferie og sammenhengen med betalingsregler
- Reglene om lønn og lønnsvern

Det kreves **kjennskap til:**

- Reglene om arbeidsmiljø, vernesamarbeid og det offentlige arbeidstilsyn
- Reglene om juridiksjons- og rettsvalg for individuelle arbeidsforhold

Litteratur

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

Stokke, Torgeir Aarvaag, Stein Evju og Hans Otto Frøland: <i>Det kollektive arbeidslivet</i> ; Oslo 2003 kap. 4 (s. 112-150 "Tariffavtaler som rettslig fenomen").	38 s
Fougner, Jan, Camilla Schøyen Breibøl m.fl.: <i>Omstilling og nedbemanning</i> , 2.utg. Oslo 2011, s. 165-243, 284-335.	129 s
Jakhelln, Henning: <i>Oversikt over arbeidsretten</i> , 4. utg, 2. opplag 2007/2010 (N.W. Damm & Søn) s. 218-325, 348-362, 450-496, samt s. 618-648, 658-660 [arbeidsmiljø, arbeidstilsyn]	200 s
Evju, Stein: "Informasjon og drøftelser som beslutningsvilkår", <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> Bind 1 s. 263-273 (2005).	10 s
Strand, Vibeke Blaker: "Vern mot direkte og indirekte diskriminering etter norsk rett – et ensartet vern?", <i>Lov og Rett</i> 2007, s. 131-153.	22 s

Sum: 399 s

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider):

Evju, Stein: "Arbeidsrett og styringsrett - et perspektiv", <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> , Bind 1 (2003), s. 3-32	28 s
Stokke, Torgeir Aarvaag, Stein Evju og Hans Otto Frøland: <i>Det kollektive arbeidslivet</i> ; Oslo 2003 kap. 4 (s. 112-150 "Tariffavtaler som rettslig fenomen").	38 s
Evju, Stein: "Utstasjonering og sosial dumping - et skandinavisk perspektiv", <i>Arbeidsrett</i> 2008, s. 1-20	20 s

JUS5511 Arbeidsrett – den individuelle del

Fougner, Jan, Camilla Schøyen Breibøl m.fl.: <i>Omstilling og nedbemanning</i> , 2.utg. Oslo 2011, s. 165-343.	178 s
Jakhelln, Henning: <i>Oversikt over arbeidsretten</i> , 4. utg, 2. opplag 2007/2010 (N.W. Damm & Søn) s. 168-348, 451-496, samt s. 618-648, 658-660 og 701-736 [arbeidsmiljø, arbeidstilsyn, internasjonal privatrett]	303 s
Evju, Stein: "Informasjon og drøftelser som beslutningsvilkår", <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> Bind 1 s. 263-273 (2005).	10 s
Strand, Vibeke Blaker: "Vern mot direkte og indirekte diskriminering etter norsk rett – et ensartet vern?", <i>Lov og Rett</i> 2007, s. 131-153.	22 s

Sum: 598 s**Eksamen**

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	Dette er praksis, dog slik at det utarbeides én sensorveiledning med to ulike nivåanvisninger. Dette henger sammen med at samme kommisjon får oppgaver fra både MA og BA, hvilket igjen har sammenheng med ressurser, antar jeg.
Forskjellige eksamensformer	☒ Ideelt bør BA og MA ha ulike teorioppgaver med adskilt sensur; elles er det vanskelig å kunne nivådifferensiere
Annet	Fyll ut

IfP/Arbeidsrettsgruppen

11. april 2012

Stein Evju

Ansvarlig faglærer

Svarskjema for valgemner på bachelor- og masternivå

Kriterier for revidering av bachelor- og masteremne:

- Læringskravene skal være ulike for valgemner på bachelor- og masternivå. Forskjellen kan finnes i innhold, dybde eller begge deler
- Litteraturlisten på bachelornivå må kuttes. Det er vedtatt en sidetallsnorm for alle emner i rettsvitenskapsstudiet, denne er på 40 sider per studiepoeng som inngår på 1. til 3. studieår og 50-60 sider per studiepoeng for emner som inngår på 4. og 5. studieår. Dette vil si at dersom litteraturlisten forholder seg til maksantallet for masteremner må litteraturlisten for bacheloremner reduseres med minimum 200 sider
- Eksamen skal være forskjellig for de to nivåene
 - i. Praktikum kan bygge på felles faktum, men ha ulike spørsmål
 - ii. Teorioppgaver kan være felles, men det skal da foreligge sensorveiledning som redegjør for forventet nivåforskjell
 - iii. Eksamensformen kan være ulik

Skjema gjelder for valgemnet:

JUS5512 Arbeidsrett – den kollektive del (MA)
Med JUS1512 (BA)

Læringskrav

Reviderte læringskrav for bachelornivå:

Læringskrav for JUR1512 - bachelor-emnet på 10 studiepoeng

Det kreves **kjennskap til** og **forståelse av**:

- Rettsreglene om tariffavtalen som avtaleform og tariffavtalers rettsvirkninger
- Samvirket mellom tariffavtaler og individuelle arbeidsavtaler
- Lovgivningen om konfliktløsning i kollektive arbeidstvister

Det kreves **kjennskap til**:

- Hovedtrekkene ordningen av arbeidslivets organisasjoner.
- Rettsreglene om arbeidstakers representasjon i virksomheters samarbeids- og besluttede organer

JUS5512 Arbeidsrett – den kollektive del

Reviderte læringskrav for masternivå:

Læringskrav JUS5512 Arbeidsrett - kollektiv del masteremnet:

Det kreves **god kjennskap til og god forståelse av:**

- Rettsreglene om tariffavtaler: Tariffavtalebegrepet, tariffbundethet og videre rettsvirkninger
- Tolkning av tariffavtaler og lovgivningen om konfliktløsning i kollektive arbeidstvister
- Samvirket mellom tariffavtaler og individuelle arbeidsavtaler

Det kreves **kjennskap til og forståelse av:**

- Hovedtrekkene i oppbygningen av arbeidslivets organisasjoner.
- Forholdet mellom lovgivning og tariffavtaler på ulike reguleringsområder som lønn, arbeidstid, stillingsvern
- Forholdet mellom nasjonal rett, EU/EØS-rett og internasjonal rett på den kollektive arbeidsrettens område

Det kreves **kjennskap til:**

- Rettsreglene om arbeidstakeres representasjon i virksomheters samarbeids- og besluttede organer.

Litteratur

Anmerkning til bedømmerne: Med unntak av Fougner m.fl. gjøres all oppført litteratur fritt tilgjengelig for studentene ved at den legges ut på semestersidene. Det er mye fra mine egne arbeidere (SE). Det er ikke lett å unngå gitt at det knapt er noen annen som har drevet forskning innenfor den kollektive arbeidsrettens område på svært lenge. Jeg finner ikke stoff som er oppdatert eller som har adekvat intensjonsdybde andre steder. Studentene gis veivisning inn i de mange ulike arbeidene, hvordan de henger sammen og hvordan de kan leses i forhold til hverandre, gjennom et orienteringsmøte (utenom uvt-kvoten) som holdes før undervisningsstart hvert semester, og gjennom disposisjoner for undervisningen.

Revidert litteraturliste for bachelornivå (antall sider):

Evju, Stein: «Arbeidsrett og styringsrett – et perspektiv», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 1 (2003), s. 3-32.

16 s

JUS5512 Arbeidsrett – den kollektive del

- Stokke, Torgeir Aarvaag, Stein Evju, Hans Otto Frøland:** *Det kollektive arbeidslivet*, Oslo 2003, kapittel 4 (s. 112-150 «Tariffavtaler som rettslig fenomen»).
- Fougner, Jan m.fl.:** *Kollektiv arbeidsrett*. Oslo 2004, s. 19-50, 76-92, 98-101, 123-139, 144-150, 182-203, 240-247, 251-324, 411-454, 473-496
- Evju, Stein:** «Tariffavtalebegrepet – prosessuelt og materielt», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 2 (2005), s. 112-123.
- Ulseth, Terese Smith,** «Hva er så spesielt med tariffavtaler? Om tolkning av tariffavtaler, særlig om klarhetskravet». *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 6 (2012), s. 325-340
- Evju, Stein,** «"Konkurrerende" tariffavtaler». *Arbeidsrett* 2010, s. 105-141
- Evju, Stein,** «Sjelløse tariffavtaler», i *Vänbok till Ronnie Eklund*, Stockholm 2010, s. 169-185.
- Evju, Stein:** «Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», *Kritisk Juss* 2009, s. 244-270.

Sum: 399 s

Revidert litteraturliste for masternivå (antall sider):

- Evju, Stein:** «Arbeidsrett og styringsrett – et perspektiv», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 1 (2003), s. 3-32.
- Stokke, Torgeir Aarvaag, Stein Evju, Hans Otto Frøland:** *Det kollektive arbeidslivet*, Oslo 2003, kapittel 4 (s. 112-150 «Tariffavtaler som rettslig fenomen»).
- Fougner, Jan m.fl.:** *Kollektiv arbeidsrett*. Oslo 2004, s. 19-50, 76-92, 98-101, 107-139, 144-150, 182-203, 228-247, 251-324, 411-454, 473-496
- Evju, Stein:** «Tariffavtalebegrepet – prosessuelt og materielt», *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 2 (2005), s. 112-123.
- Ulseth, Terese Smith,** «Hva er så spesielt med tariffavtaler? Om tolkning av tariffavtaler, særlig om klarhetskravet». *Arbeidsrett og arbeidsliv* Bind 6 (2012), s. 325-340
- Evju, Stein,** «Ufravikelighet : En kollektivrettslig historiografi og begrepsanalyse» ca 35 s [under utgivelse]
- Evju, Stein,** «"Konkurrerende" tariffavtaler». *Arbeidsrett* 2010, s. 105-141

JUS5512 Arbeidsrett – den kollektive del

Evju, Stein , «Sjelløse tariffavtaler», i <i>Vänbok till Ronnie Eklund</i> , Stockholm 2010, s. 169-185.	16 s
Evju, Stein , «Fusjon og tariffavtaler». <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> Bind 7 (2012), s. 105-143	38 s
Evju, Stein , «Implementing EU Law on Services: National Diversity and the Human Rights Dilemma». <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> Bind 5 (2011), s. 287-309	21 s
Evju, Stein : «Informasjon og drøftelser som beslutningsvilkår», <i>Arbeidsrett og arbeidsliv</i> , Bind 1 (2005), s. 263-273.	10 s
Evju, Stein : «Arbeidsrett i møte med Europa : Om utstasjonering, tjenstedirektiv og andre direktiver», <i>Kritisk Juss</i> 2009, s. 244-270.	26 s

Sum: 531 s

Eksamen

Hvordan ønskes det å skille mellom de to nivåene under eksamen?

	sett kryss
Praktikum med felles faktum men ulike spørsmål	
Felles teorioppgave med to ulike sensorveiledninger for de to nivåene	Dette er praksis, dog slik at det utarbeides én sensorveiledning med to ulike nivåanvisninger. Dette henger sammen med at samme kommisjon får oppgaver fra både MA og BA, hvilket igjen har sammenheng med ressurser, antar jeg.
Forskjellige eksamensformer	☒ Ideelt bør BA og MA ha ulike teorioppgaver med adskilt sensur; elles er det vanskelig å kunne nivådifferensiere.
Annet	Fyll ut

IfP/Arbeidsrettsgruppen
11. april 2012

Stein Evju
Ansvarlig faglærer

Svarskjema revidering av valgmemner

(kriteriene er hele veien satt i kursiv og skal ikke besvares)

	ja/nei	kommentarer
Ansvarlig faglærer <i>Ansvarlig faglærer må være fast ansatt og ha forskningskompetanse i emnet</i>	JUS5511/1511 JA – Stein Evju	
Er ansvarlig faglærer fast ansatt ved fakultetet?	Ja	
Har ansvarlig faglærer forskningskompetanse i faget?	Ja	
Kapasitet <i>Det må finnes kapasitet til – og være vist vilje til – å følge opp tilstøtende forpliktelser som undervisning og eksamensarbeid, emnebank til masteroppgave, samarbeid i profil der det er aktuelt mv. Det skal finnes kapasitet til veiledning av masteroppgaver innen emnets fagfelt</i>	Faggruppen for arbeidsrett har større kapasitet enn det er mulig å få utnyttet innen faget med de rammer for undervisning m.v. som gjelder pr. idag.	
Underviser ansvarlig faglærer selv i emnet?	Ja	
Sensurerer ansvarlig faglærer selv i emnet?	Ja	
Er emnet representert i emnebanken for masteroppgaver?	Ja – men først og fremst gjennom en egen og mer utførlig emnebank	
Er det kapasitet til veiledning innenfor fagområdet?	Ja – selv om vi må ut av huset med det tildels meget betydelige antall studenter vi har	
Faglige egenskaper <i>Nærhet til pågående forskning.</i> <i>Synergieffekt til obligatoriske fag og/eller sentralt for juridisk allmenndannelse.</i> <i>Uttrykt samfunnsmessig behov for kompetanse på fagområdet, eller faget/emnet kan underbygge samfunnsmessig relevans på andre måter;</i>	Faget er nært knyttet til den løpende forskningen innad i Arbeidsrettsgruppen ved IfP. Det har synergier først og fremst med alminnelig avtale- og kontraktsrett, men også med EØS-rett, folkerett og menneskerettigheter. Arbeidsrettsfagene er en viktig del av den grunnkunnskap som kreves i store deler av samfunnet idag. Det er meget tydelig uttrykte	

JUS5511

<i>herunder uttrykt interesse fra studenter eller juristprofesjonen.</i>	samfunnsmessige behov, ikke minst gjennom den betydelige satsningen Regjeringen via AD har gjort for å utvikle faget ved Det juridiske fakultet, og gjennom den støtten arbeidslivsorganisasjonene gir til dette initiativet. Efterspørselen etter arbeidsrettskompetanse er betydelig, både fra forvaltningen og fra advokatbransjen.	
Er det pågående forskning ved fakultetet i fagområdet?	Ja	
Er emnet knyttet til de obligatoriske fagene i rettvitenskapsstudiet eller andre sentrale tema for juridisk allmenndannelse? Gi begrunnelse	Se over – ellers er det ikke lett å vite hva dette spørsmålet går ut på.	
Er det uttrykt samfunnsmessig behov for emnet? Gi begrunnelse	Se over	
Avveininger mot andre fag/emner <i>Internt: Der det er overlapp mellom emner som undervises på fakultetet, må det særskilt redegjøres for hvorfor slik overlapp er nødvendig, evt. hvorfor det er nødvendig med adskilte emner.</i> <i>Eksternt: Emnets faglige egenskaper vil ha betydning for hvilken vekt nasjonal arbeidsdeling skal tillegges: Noen fagområder bør ha tung dekning ved flere institusjoner, noen bør ha sitt "hovedsete" ved én institusjon, men kan forsvare å ha mindre miljøer ved andre, noen bør ikke spres på mer enn én institusjon. Kriteriet skal vurderes og vektlegges, men fakultetets faglige strategiplan vil være styrende for hvilken vekt</i>	Det er ingen overlapp med andre emner, med en mulig reservasjon for at Kvinnerett behandler ikke-diskrimineringsspørsmål som også inngår i JUS5511 i mindre omfang. Dette er en overlapping som ikke kan unngås. Det er meget lite grad av overlapp mellom JUS5511 og JUS5512; de to emnene er snarere to deler av et hele; de var da også ett fag inntil ressursnedskjæringer tvang frem en deling. Det undervises i arbeidsrett ved UiB, delvis ved eksterne timelærere, men drives forskning bare i meget beskjeden grad. Ved UiT undervises det i faget, i hovedsak ved eksterne timelærere, men der drives ingen forskning.	

JUS5511

<i>kriteriet får i det enkelte tilfelle og i hvilken retning det trekker.</i>		
Er emnet foreslått i en valgmemneprofil? Angi hvilken	JA Profil for arbeidsrett/arbeidslivets rett – forslag ligger i PMR	
Overlapper emnet med andre emner som tilbys ved fakultetet?	Nei, se dog ovenfor	Om ja må det redegjøres særskilt her for hvorfor slik overlapp er nødvendig.
Tilbys fagområdet som valgmemne/emne ved de juridiske fakultetene i Tromsø eller Bergen?	Ja – begrunnelsen for å ha det her i Oslo skulle fremgå ovenfor: Det er bare her det er et bredt forskningsmiljø, det er her myndigheter og organisasjoner har satset for å bygge og bevare akademisk kompetanse i faget	Om ja må det redegjøres særskilt her for hvorfor det er nødvendig med opprettholdelse av valgmemnet i Oslo.

IfP/Arbeidsrettsgruppen
11. april 2012

Stein Evju
Ansvarlig faglærer

Svarskjema revidering av valgmemner

(kriteriene er hele veien satt i kursiv og skal ikke besvares)

	ja/nei	kommentarer
Ansvarlig faglærer <i>Ansvarlig faglærer må være fast ansatt og ha forskningskompetanse i emnet</i>	JUS5512/1512 JA – Stein Evju	
Er ansvarlig faglærer fast ansatt ved fakultetet?	Ja	
Har ansvarlig faglærer forskningskompetanse i faget?	Ja	
Kapasitet <i>Det må finnes kapasitet til – og være vist vilje til – å følge opp tilstøtende forpliktelser som undervisning og eksamensarbeid, emnebank til masteroppgave, samarbeid i profil der det er aktuelt mv. Det skal finnes kapasitet til veiledning av masteroppgaver innen emnets fagfelt</i>	Faggruppen for arbeidsrett har større kapasitet enn det er mulig å få utnyttet innen faget med de rammer for undervisning m.v. som gjelder pr. idag.	
Underviser ansvarlig faglærer selv i emnet?	Ja	
Sensurerer ansvarlig faglærer selv i emnet?	Ja	
Er emnet representert i emnebanken for masteroppgaver?	Ja – men først og fremst gjennom en egen og mer utførlig emnebank	
Er det kapasitet til veiledning innenfor fagområdet?	Ja – selv om vi må ut av huset med det tildels meget betydelige antall studenter vi har	
Faglige egenskaper <i>Nærhet til pågående forskning.</i> <i>Synergieffekt til obligatoriske fag og/eller sentralt for juridisk allmenndannelse.</i> <i>Uttrykt samfunnsmessig behov for kompetanse på fagområdet, eller faget/emnet kan underbygge samfunnsmessig relevans på andre måter;</i>	Faget er nært knyttet til den løpende forskningen innad i Arbeidsrettsgruppen ved IfP. Det har synergier først og fremst med alminnelig avtale- og kontraktsrett, men også med EØS-rett, folkerett og menneskerettigheter. Arbeidsrettsfagene er en viktig del av den grunnkunnskap som kreves i store deler av samfunnet idag. Det er meget tydelig uttrykte	

JUS5512

<i>herunder uttrykt interesse fra studenter eller juristprofesjonen.</i>	samfunnsmessige behov, ikke minst gjennom den betydelige satsningen Regjeringen via AD har gjort for å utvikle faget ved Det juridiske fakultet, og gjennom den støtten arbeidslivsorganisasjonene gir til dette initiativet. Efterspørselen etter arbeidsrettskompetanse er betydelig, både fra forvaltningen og fra advokatbransjen.	
Er det pågående forskning ved fakultetet i fagområdet?	Ja	
Er emnet knyttet til de obligatoriske fagene i rettvitenskapsstudiet eller andre sentrale tema for juridisk allmenndannelse? Gi begrunnelse	Se over – ellers er det ikke lett å vite hva dette spørsmålet går ut på.	
Er det uttrykt samfunnsmessig behov for emnet? Gi begrunnelse	Se over	
Avveining mot andre fag/emner <i>Internt: Der det er overlapp mellom emner som undervises på fakultetet, må det særskilt redegjøres for hvorfor slik overlapp er nødvendig, evt. hvorfor det er nødvendig med adskilte emner.</i> <i>Eksternt: Emnets faglige egenskaper vil ha betydning for hvilken vekt nasjonal arbeidsdeling skal tillegges: Noen fagområder bør ha tung dekning ved flere institusjoner, noen bør ha sitt "hovedsete" ved én institusjon, men kan forsvare å ha mindre miljøer ved andre, noen bør ikke spres på mer enn én institusjon. Kriteriet skal vurderes og vektlegges, men fakultetets faglige strategiplan vil være styrende for hvilken vekt</i>	For den kollektive arbeidsrettens del er det ingen overlapp med andre emner. med en mulig reservasjon for at Det er meget lite grad av overlapp mellom JUS5511 og JUS5512; de to emnene er snarere to deler av et hele; de var da også ett fag inntil ressursnedskjæringer tvang frem en deling. Det undervises i arbeidsrett ved UiB, delvis ved eksterne timelærere, men drives forskning bare i meget beskjeden grad. Ved UiT undervises det i faget, i hovedsak ved eksterne timelærere, men der drives ingen forskning.	

JUS5512

<i>kriteriet får i det enkelte tilfelle og i hvilken retning det trekker.</i>		
Er emnet foreslått i en valgmemneprofil? Angi hvilken	JA Profil for arbeidsrett/arbeidslivets rett – forslag ligger i PMR	
Overlapper emnet med andre emner som tilbys ved fakultetet?	Nei, se dog ovenfor	Om ja må det redegjøres særskilt her for hvorfor slik overlapp er nødvendig.
Tilbys fagområdet som valgmemne/emne ved de juridiske fakultetene i Tromsø eller Bergen?	Ja – begrunnelsen for å ha det her i Oslo skulle fremgå ovenfor: Det er bare her det er et bredt forskningsmiljø, det er her myndigheter og organisasjoner har satset for å bygge og bevare akademisk kompetanse i faget	Om ja må det redegjøres særskilt her for hvorfor det er nødvendig med opprettholdelse av valgmemnet i Oslo.

IfP/Arbeidsrettsgruppen
11. april 2012

Stein Evju
Ansvarlig faglærer